

Otázky na které umí málokdo
správně odpovědět

*University
of Energy*

- Jaké jsou rozdíly ve spotřebě elektřiny mezi tepelnými čerpadly země/voda a vzduch/voda?
- Centrální zásobník tepla tepelnému čerpadlu pomáhá, nebo zhoršuje topný faktor?
- Proč se zapojení tepelného čerpadla a solárního systému nevyplatí? A proč ho firmy nabízí?
- Proč platí někteří majitelé tepelných čerpadel za elektřinu přes 100 000 Kč ročně?
- Mají frekvenčně řízené kompresory o 30% nižší spotřebu než běžné kompresory?
- Jak fungují tepelná čerpadla vzduch/voda, když je venku - 15°C?

- Zkušenosti z praxe
  - ✓ 8 500 instalací tepelných čerpadel v ČR
  - ✓ První instalace v roce 1991

- Přístup k informacím
  - ✓ Od výrobců se kterými spolupracujeme
  - ✓ AVTČ
  - ✓ Fraunhofer ISE
  - ✓ Švédský technický institut
  - ✓ Výměny konkurenčních nefunkčních tepelných čerpadel

*Jaké jsou rozdíly ve spotřebě elektřiny mezi
tepelnými čerpadly země/voda a vzduch/voda?*

Topný faktor COP

- Teoretická hodnota z laboratoře
- Závisí na vybavení a renomé zkušebny
- Nástroj konkurenčního boje
- **Důvěryhodný údaj jen u renomovaných výrobců**
- Malí výrobci – neměří ve zkušebnách nebo používají „pochybné“ zkušebny
- Podle údajů v prospektech mají nejvyšší COP levná tepelná čerpadla, od malých nezkušených výrobců. Není to divné?

Topný faktor **SPF** (*sezonní topný faktor*)

- Hodnota naměřená přímo v domech s tepelným čerpadlem
- Včetně elektrokotle, oběhových čerpadel, regulace, ventilátorů atd.
- **Nezávislé měření na velkém vzorku – nelze švindlovat**
- Hodnotí nejen tepelné čerpadlo, ale i kvalitu návrhu a instalace
- Nelze ho získat pro jednotlivé značky, ale jen pro jednotlivá technická řešení

- Fraunhofer ISE – největší organizace pro aplikovaný výzkum v Evropě
- V roce 2006 začal nejrozsáhlejší test tepelných čerpadel v EU
- V roce 2008 do testu zařazena v té době nejmodernější tepelná čerpadla
- **Podrobně sledováno a měřeno přibližně 200 instalací tepelných čerpadel**
- Dva projekty:
  - ✓ Nové domy
  - ✓ Stávající domy
- Sledované systémy:
  - ✓ Vzduch/voda, Země/voda, Voda/voda

Dodavatelé technologie:

Alpha-InnoTec
IVT/Bosch
Dimplex
Nibe
Stiebel Eltron
Vaillant
Viessmann
a další...

SPF tepelná čerpadla vzduch/voda - nové domy s podlahovým topením

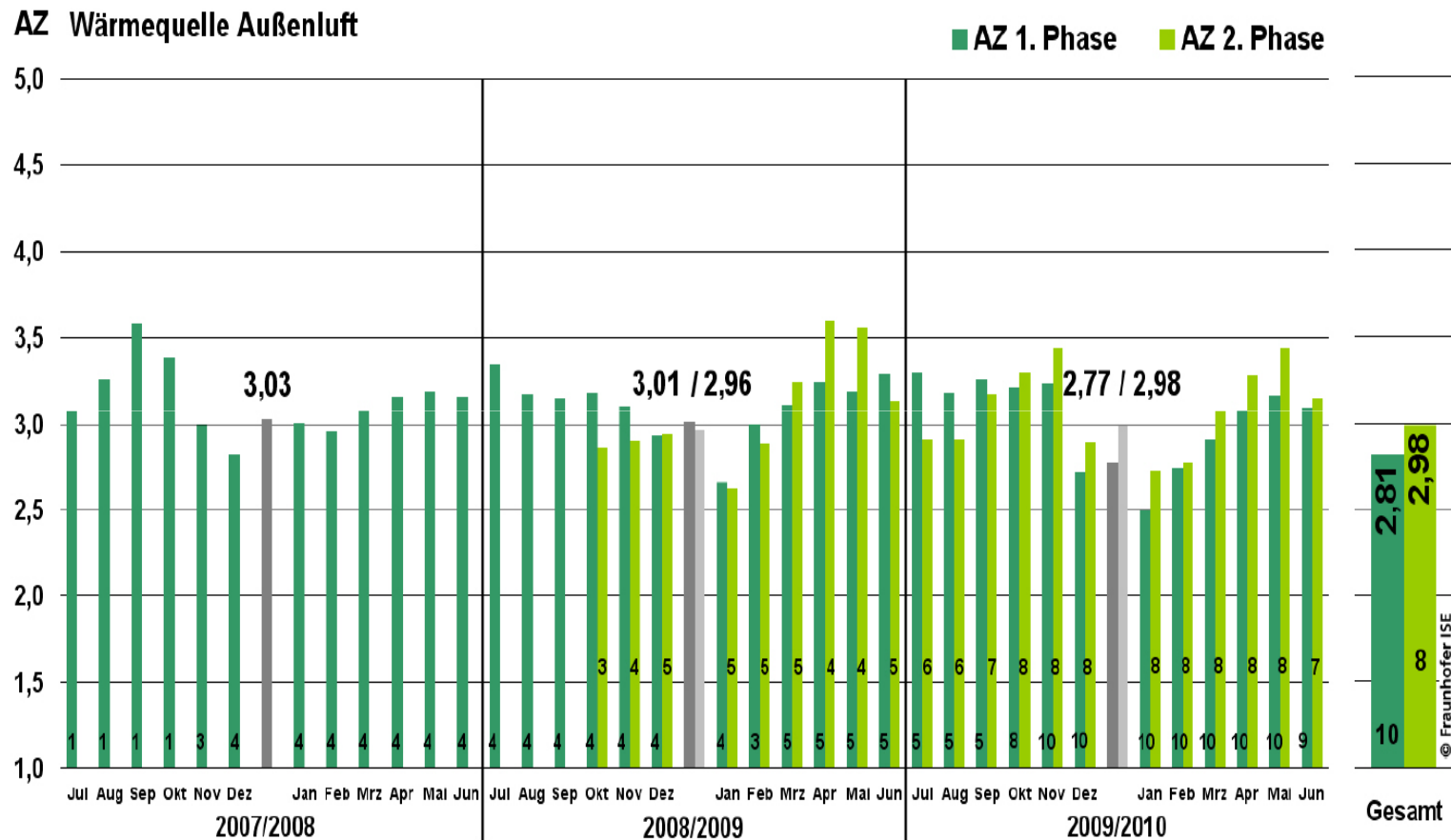

Bild 34: Arbeitszahlen von Luft-Wärmepumpen für verschiedene Zeitperioden im Betrachtungszeitraum Juli 2007 bis Juni 2010, getrennt nach erster und zweiter Phase

SPF tepelná čerpadla země/voda - nové domy s podlahovým topením

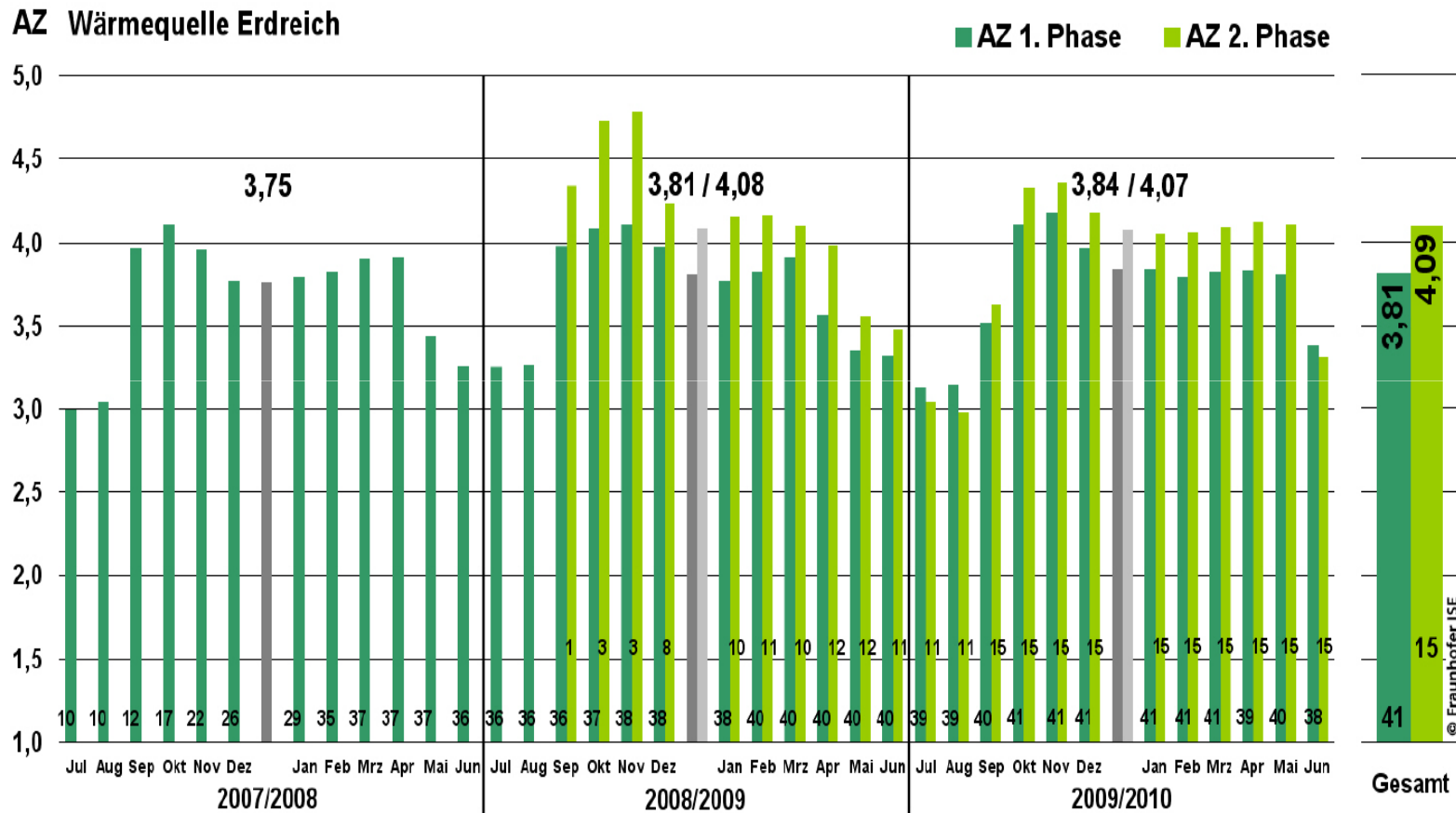

Bild 29: Arbeitszahlen von Erdreich-Wärmepumpen für verschiedene Zeitperioden im Betrachtungszeitraum Juli 2007 bis Juni 2010, getrennt nach erster und zweiter Phase

Porovnání topných faktorů SPF - nové domy s podlahovým topením

- U tepelných čerpadel vzduch/voda, klesá během studenějších zim sezonní topný faktor SPF.
- U tepelných čerpadel země/voda zůstává během studenějších zim topný faktor SPF stabilní, nebo se mírně zvyšuje.

SPF	2007/2008	2008/2009	2009/2010	Průměr
Vzduch/voda	3,03	2,93	2,87	2,9
Země/voda	3,75	3,87	3,90	3,9
Rozdíl spotřeby	24%	32%	36%	

- Tepelné čerpadlo země/voda ve studenějších zimách dodá větší podíl tepla pro vytápění než pro ohřev teplé vody. Protože teplo pro vytápění je vyráběno v úspornějším režimu, dosahuje tak vyššího sezonního topného faktoru SPF.
- **Rozdíl ve spotřebě elektřiny mezi zemními a vzduchovými tepelnými čerpadly se pohyboval od 24 do 36 % v závislosti na charakteru zimy.**

- Nové domy mají převážně podlahové topení – SPF je vyšší
- Stávající domy mají převážně radiátorové vytápění – SPF je nižší

	Nové domy		Stávající domy	
	Země/voda	Vzduch/voda	Země/voda	Vzduch/voda
SPF (rok 2008)	3,8	3,0	3,3	2,6

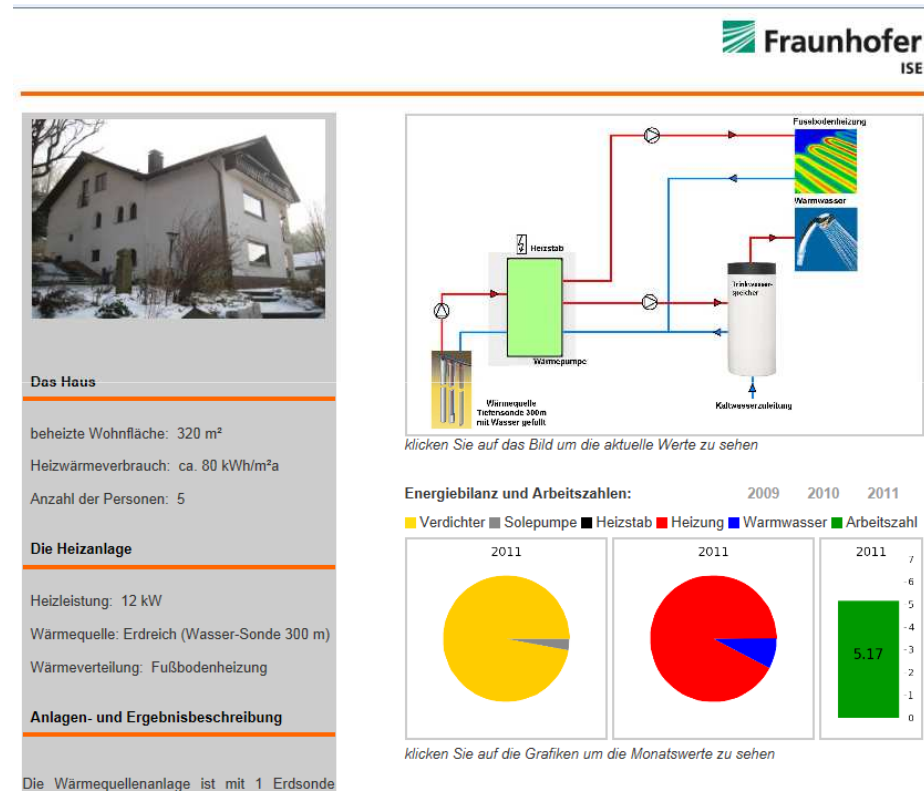
- **Typ topného systému zásadně ovlivňuje dosažené úspory. Domy s podlahovým topením dosahují výrazně nižších provozních nákladů než domy s nízkoteplotními radiátory**
- U domů, kde se vstupní teplota topné vody do topného systému pohybovala nad 50°C, byl topný faktor SPF výrazně nižší než prezentované průměrné hodnoty:
  - U země/voda se pohyboval v rozmezí 2,5 – 3,1
  - U vzduch/voda se pohyboval v rozmezí 1,8 – 2,5

- Data z části instalací jsou zpřístupněna veřejnosti

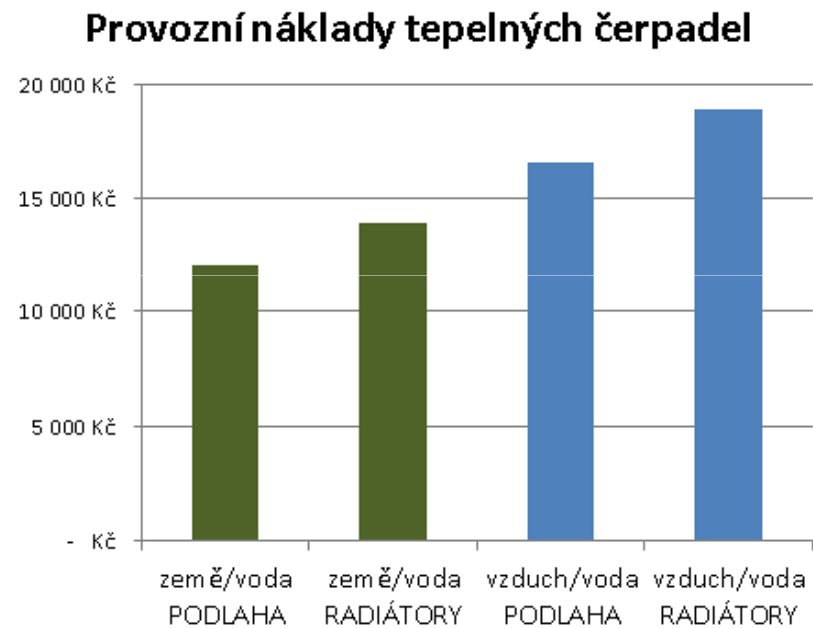
www.wp-monitor.ise.fraunhofer.de

- Údaje za 2011
  - ✓ Nejlepší země/voda **SPF 4,59**
  - ✓ Nejlepší vzduch/voda **SPF 3,55**
  - ✓ Nejlepší instalace **SPF 5,17!**

U této nejlepší instalace je použit předimenzovaný 300 m hluboký vrt a sonda je ve vrtu ponořena do vody.

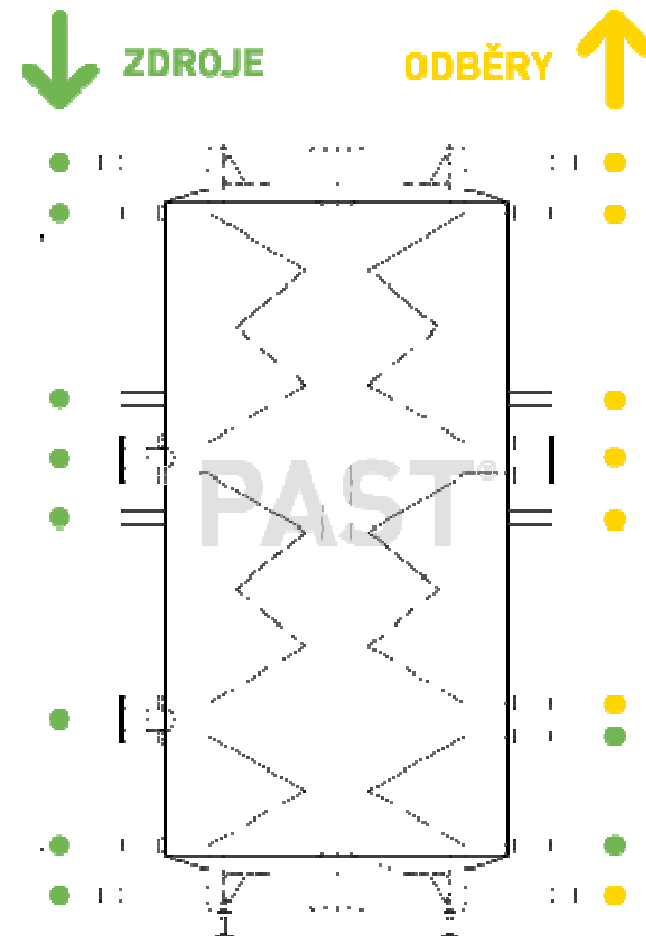
- Rozdíl v topných faktorech (provozních nákladech) různých typů tepelných čerpadel je velmi výrazný
- Nejúspornější řešení:
Země/voda s vrtem + podlahové topení
- Nejméně úsporné řešení:
Vzduch/voda + radiátory

*Centrální zásobník tepla tepelnému čerpadlu
pomáhá, nebo zhoršuje topný faktor?*

- Technicky jednoduché řešení
- Pochopitelné řešení pro investora
- Jednoduchá regulace
- **Obvykle ale provozně drahé řešení !!!**
- Uvědomit si důležitost zdrojů tepla a jim přizpůsobit zapojení kotelny
  - ✓ 70 % tepelné čerpadlo
  - ✓ 15 % solární systém
  - ✓ 15 % krbová vložka

Centrální akumulční nádoba s výměníkem I

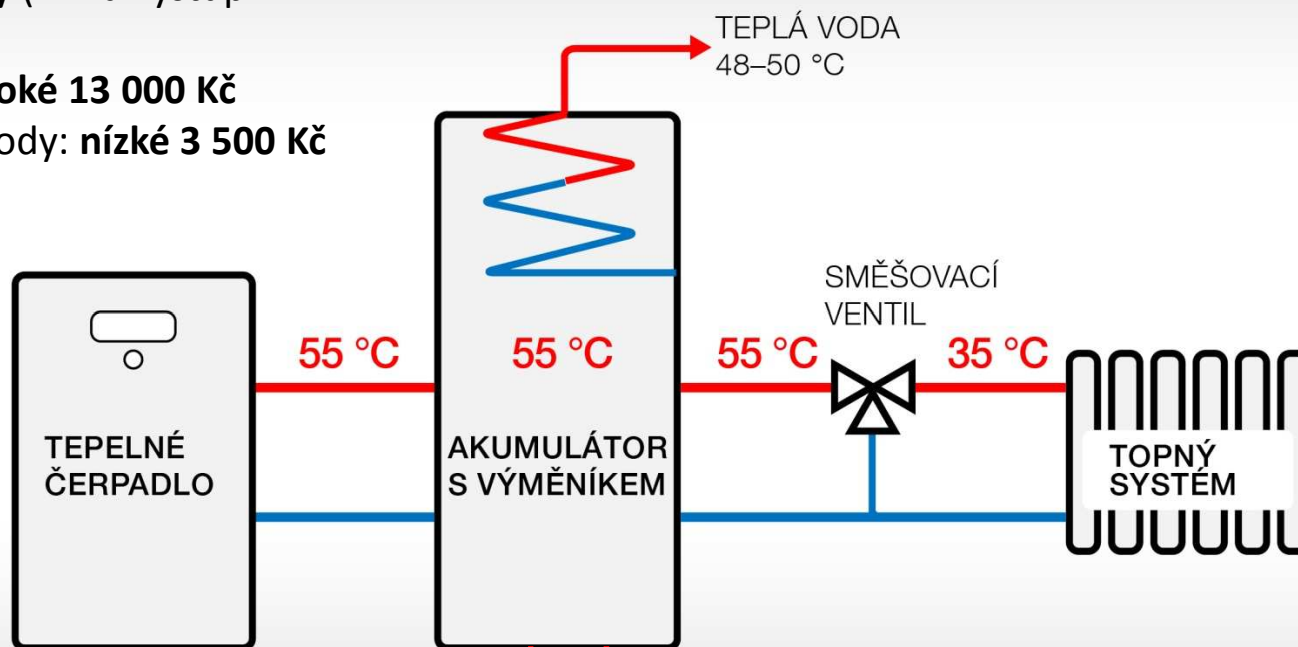

Komfort teplé vody: **nízký** (nízká výstupní teplota)

Náklady na vytápění: **vysoké 13 000 Kč**

Náklady na ohřev teplé vody: **nízké 3 500 Kč**

CELKEM: 16 500 Kč

www.abeceda-cerpadel.cz

Solární systém

Krbová vložka

Centrální akumulční nádoba s výměníkem a bojlerem

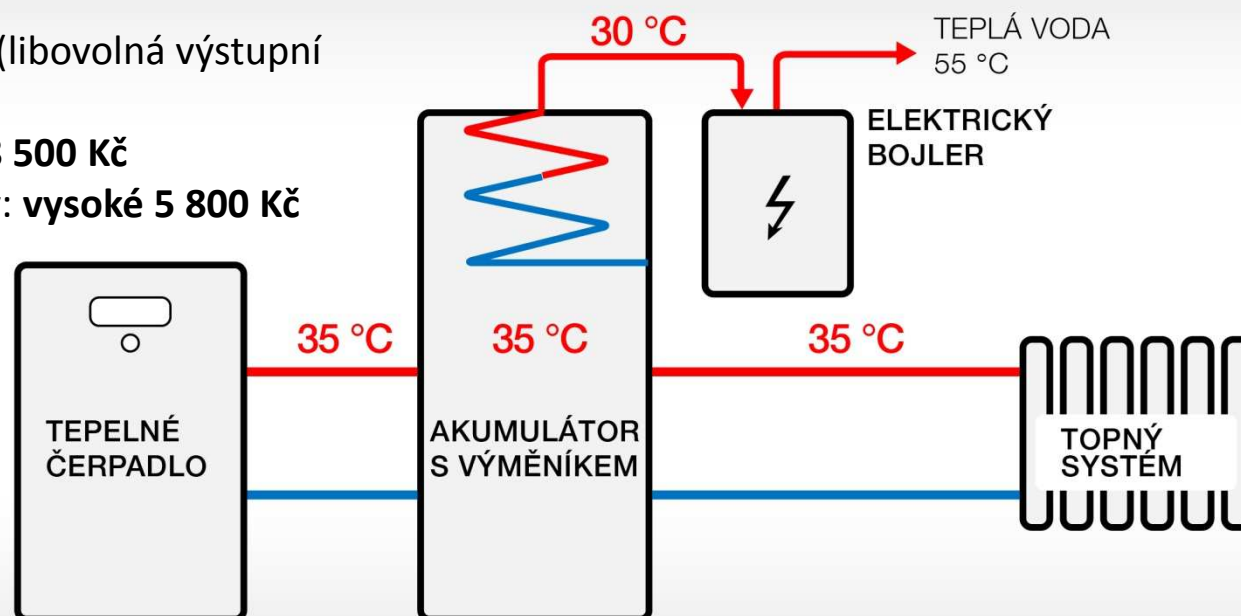

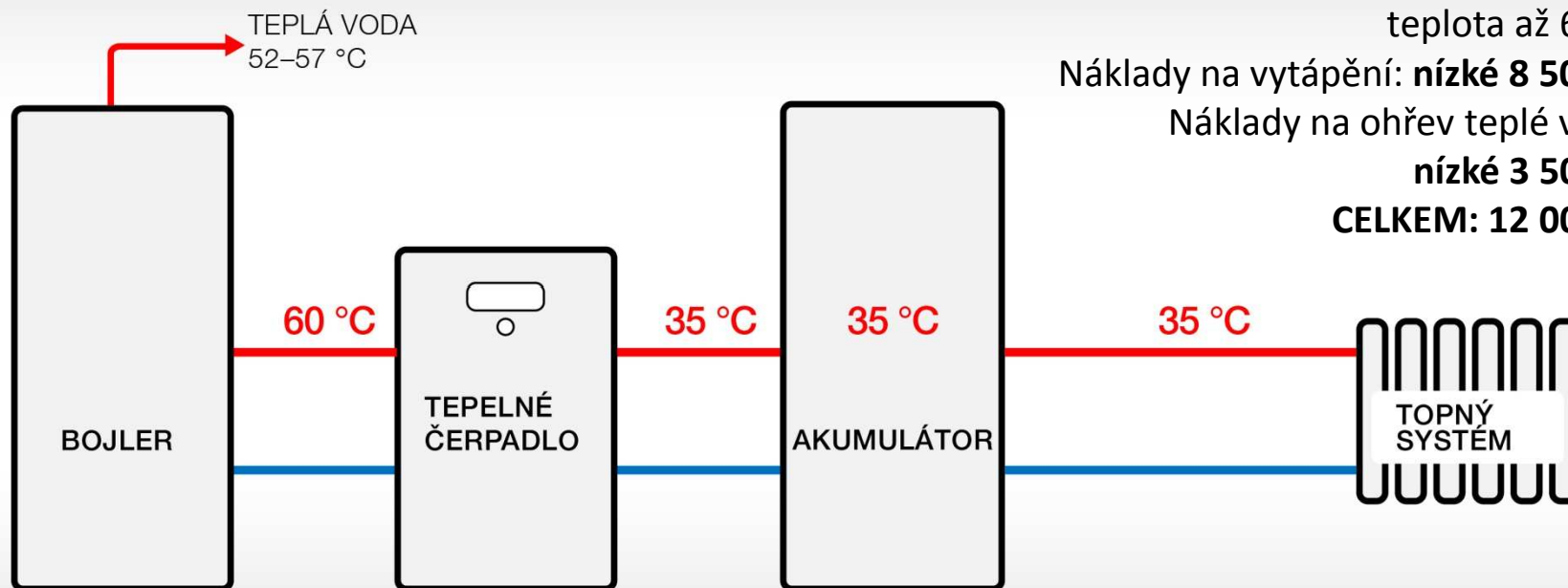
Komfort teplé vody: **vysoký** (libovolná výstupní teplota)

Náklady na vytápění: **nízké 8 500 Kč**

Náklady na ohřev teplé vody: **vysoké 5 800 Kč**

CELKEM: 14 300 Kč

Komfort teplé vody: **vysoký** (výstupní teplota až 62°C)

Náklady na vytápění: **nízké 8 500 Kč**

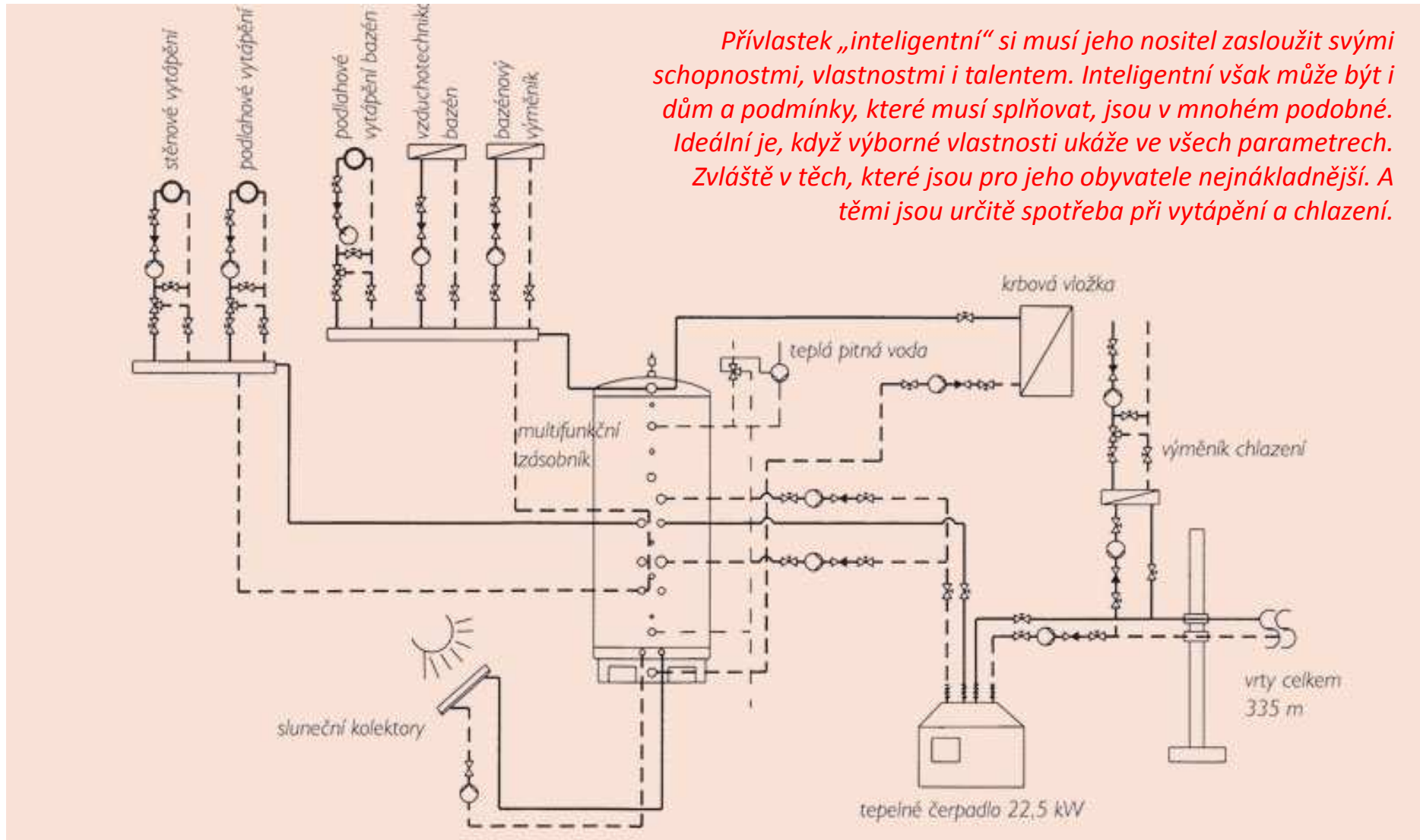
Náklady na ohřev teplé vody: **nízké 3 500 Kč**

CELKEM: 12 000 Kč

Jak zkazit topný faktor tepelného čerpadla a podlahového topení? Zařadit mezi ně „inteligentní multifunkční“ zásobník!

Přívlastek „inteligentní“ si musí jeho nositel zasloužit svými schopnostmi, vlastnostmi i talentem. Inteligentní však může být i dům a podmínky, které musí splňovat, jsou v mnohém podobné. Ideální je, když výborné vlastnosti ukáže ve všech parametrech. Zvláště v těch, které jsou pro jeho obyvatele nejnákladnější. A těmi jsou určitě spotřeba při vytápění a chlazení.

Proč se zapojení tepelného čerpadla a solárního systému nevyplatí? A proč ho firmy nabízí?

- Skutečný naměřený roční přínos malého solárního systému v klimatických podmínkách České republiky se obvykle pohybuje od 250 do 380 kWh/m². Ze tří plochých kolektorů s aktivní plochou 5,4 m² tedy získáte přibližně 1 890 kWh za rok (při 350 kWh/m²).

	<i>Spotřeba energie</i>	<i>Cena energie</i>	<i>Úspora/náklady</i>
Úspora solárního systému	1890 kWh/rok	0,73 Kč/kWh*	1 386 Kč
Spotřeba elektřiny oběhového čerpadla (50 W)	75 kWh/rok	2,20 Kč/kWh	-165 Kč
Výměna nemrznoucí směsi (4 200 Kč po 7 letech)	Rozpočteno na rok		-600 Kč
Ostatní servis a údržba (3 000 Kč po 10 letech)	Rozpočteno na rok		-300 Kč
Skutečná roční úspora			321 Kč

*Cena tepla vyrobeného tepelným čerpadlem při topném faktoru 3.

Proč tedy solární systémy někteří dodavatelé tepelných čerpadel nabízí?

- ✓ Prodejem solárního systému navíc k tepelnému čerpadlu mají ze zakázky větší zisk
- ✓ **Neumí si skutečnou úsporu solárního systému spočítat**
- ✓ Naivně si myslí, že provoz solárního systému je zcela zdarma
- ✓ Protože prodávají solár k plynovému vytápění, kde díky vyšším cenám tepla vychází úspora mnohem lépe než při kombinaci s tepelným čerpadlem
- ✓ Protože je to dotované (někdy)

*Proč platí někteří majitelé tepelných čerpadel za
elektřinu přes 100 000 Kč ročně?*

100 000 Kč/rok s tepelným čerpadlem?

- Ceny energií vysoké
- Velké luxusní domy
- Plýtvání energiemi
- Vytápění syrového domu
- Chyby při instalaci a provozu

- Rodinný dům 25 kW, fakturace za elektřinu 120 000 Kč
  - ✓ Předpoklad 60 000 Kč/rok

Vytápění celkem	Vytápění TČ	Vytápění elektrokotel	Teplá voda celkem	Teplá voda TČ	Teplá voda elektrokotel
74 902 kWh	64 293 kWh	10 609 kWh	24 857 kWh	23 903 kWh	954 kWh

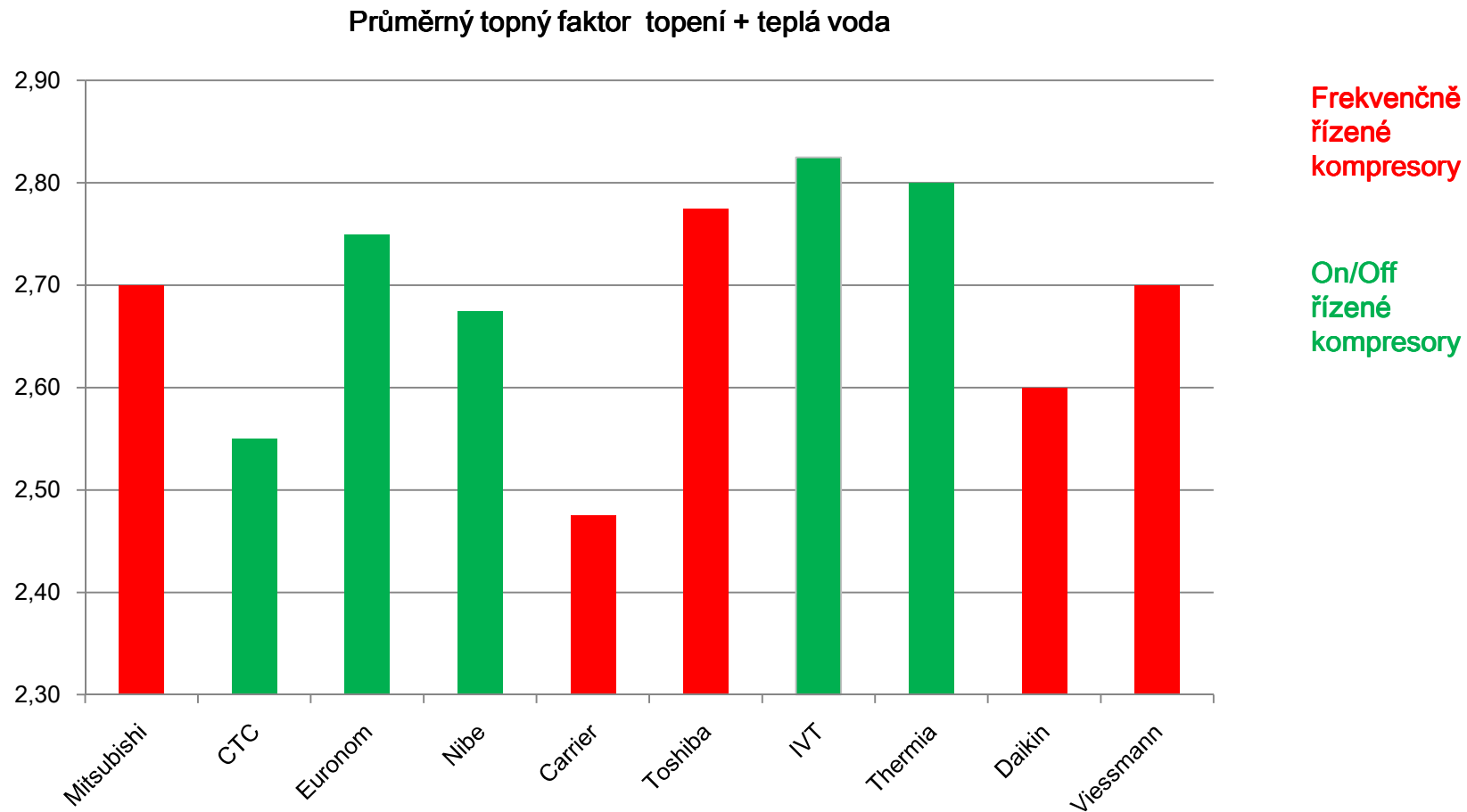
	Předpoklad	Realita	Důvod
Tepelné čerpadlo	14 000 kWh	18 000 kWh	Studený dům, komfort
Elektrokotel	2 000 kWh	11 000 kWh	Studený dům, komfort
Teplá voda	2 000 kWh	8 300 kWh	Nehospodárná cirkulace
Ostatní elektřina	6 000 kWh	10 000 kWh	Spotřebiče, uživatel
CELKEM	24 000 kWh	47 300 kWh	
Platba za elektřinu	60 000 Kč	120 000 Kč	+ 100 % !!!

- Platba v případě plynového vytápění 240 000 Kč/rok
- Platba v případě elektrického vytápění 290 000 Kč/rok

*Mají frekvenčně řízené kompresory o 30% nižší
spotřebu než běžné kompresory?*

- Test švédského zkušebního ústavu 2011
- Oba typy řízení kompresorů vykazují prakticky stejné spotřeby elektřiny

Frekvenčně řízené kompresory mají:

- Stejnou spotřebu elektřiny jako fixspeed (On/Off) kompresory
- Lépe přizpůsobují výkon potřebě tepla
- Nepotřebují akumulátor???
  - ✓ Odtávání
  - ✓ Cyklování v teplých dnech
- Vyšší COP při nízkém zatížení
- Horší COP při 100 % zatížení
- Nižší počet startů
- Vyšší počet provozních hodin

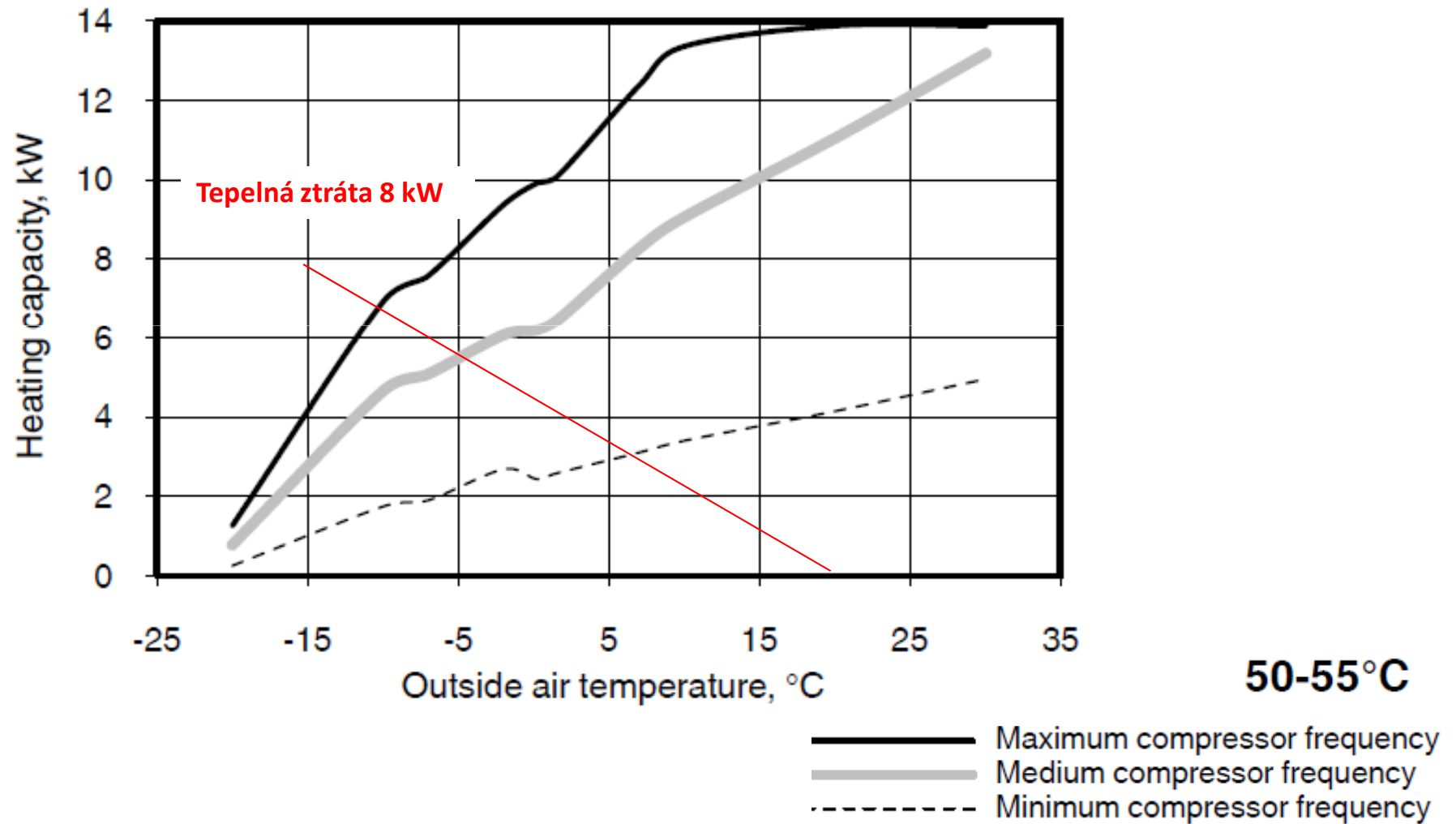

Jak fungují tepelná čerpadla vzduch/voda, když je venku - 15°C?

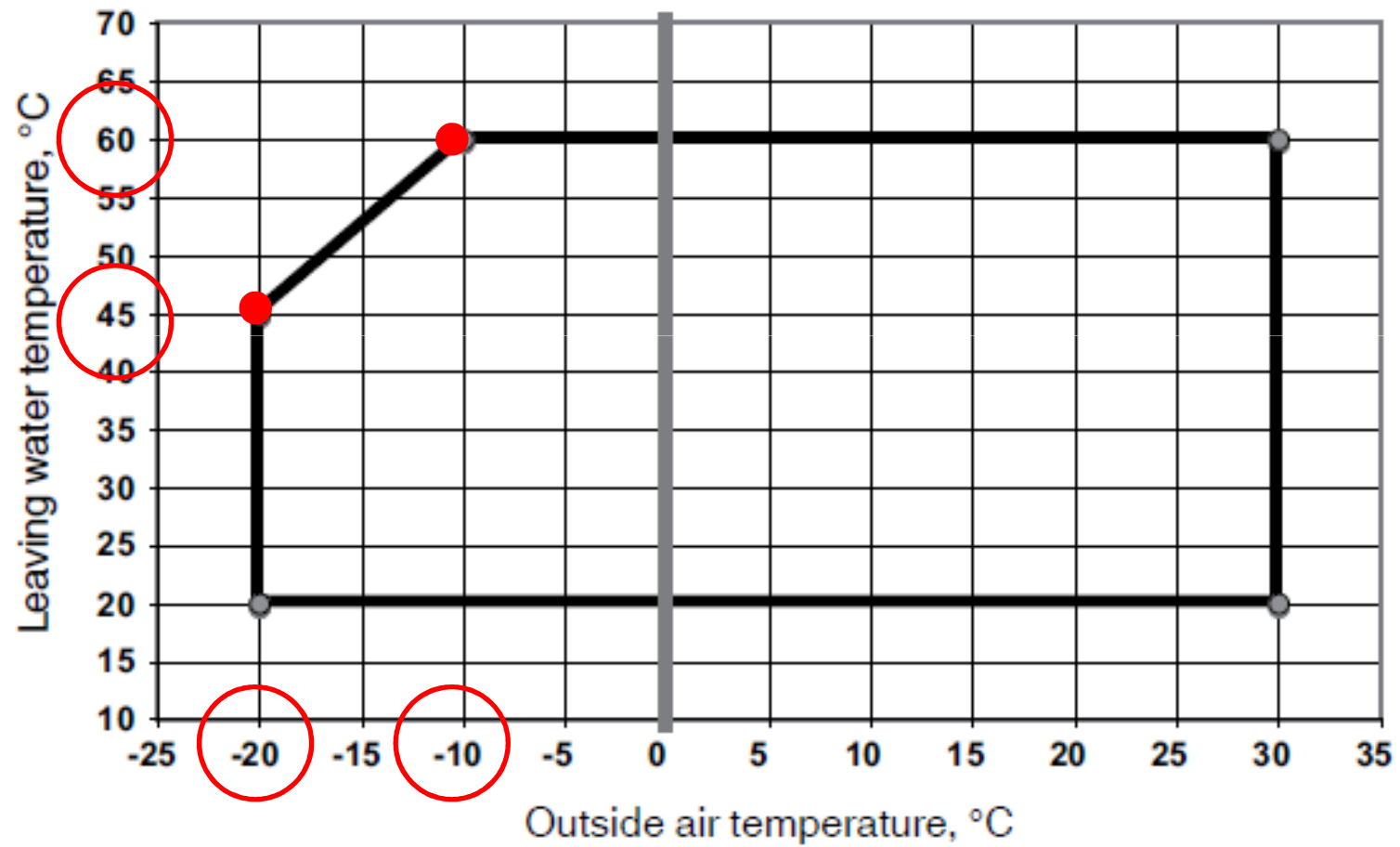

- Dostatečný výkon
  - ✓ Výkon 100% a více oproti tepelné ztrátě
  - ✓ Cyklování v nadnulových teplotách

- Dosažení potřebné výstupní teploty pro radiátory a teplou vodu
  - ✓ Omezení na 45 – 50°C
  - ✓ Dotop elektřinou z důvodu nízké teploty topné vody a ne nízkého výkonu

- Spotřeba elektřiny, příkon a topný faktor

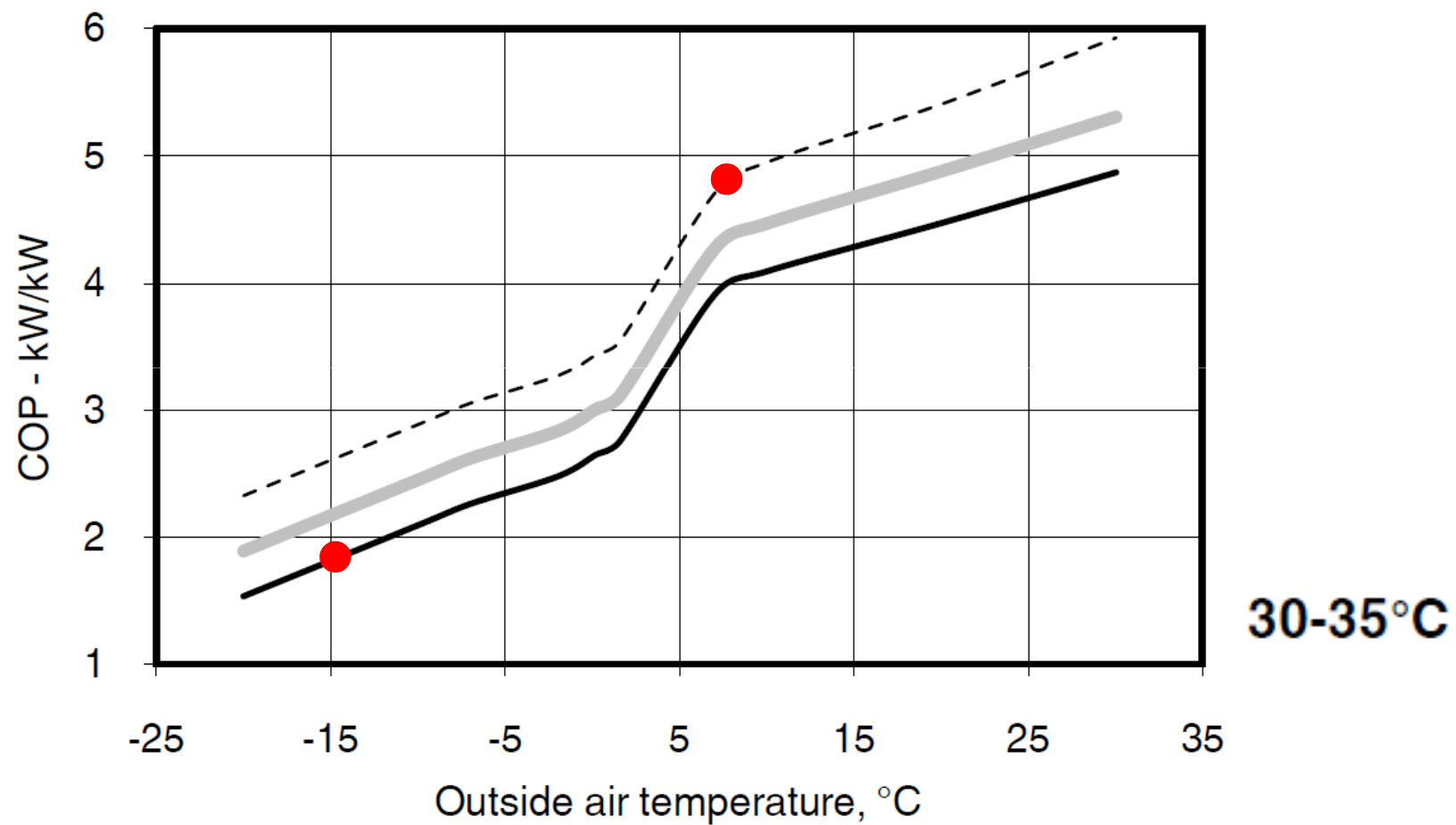

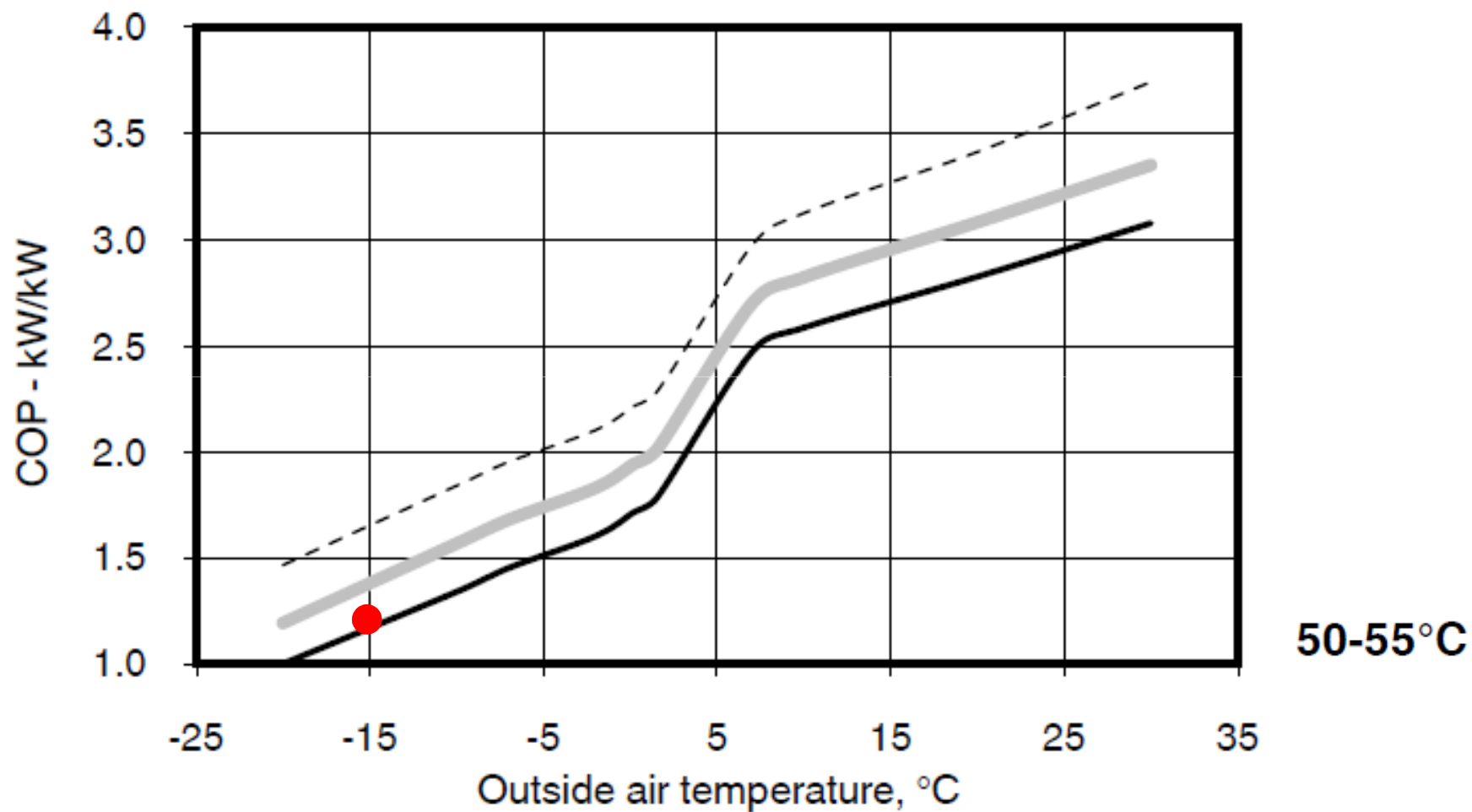
VÝSTUPNÍ TEPLOTA topné vody

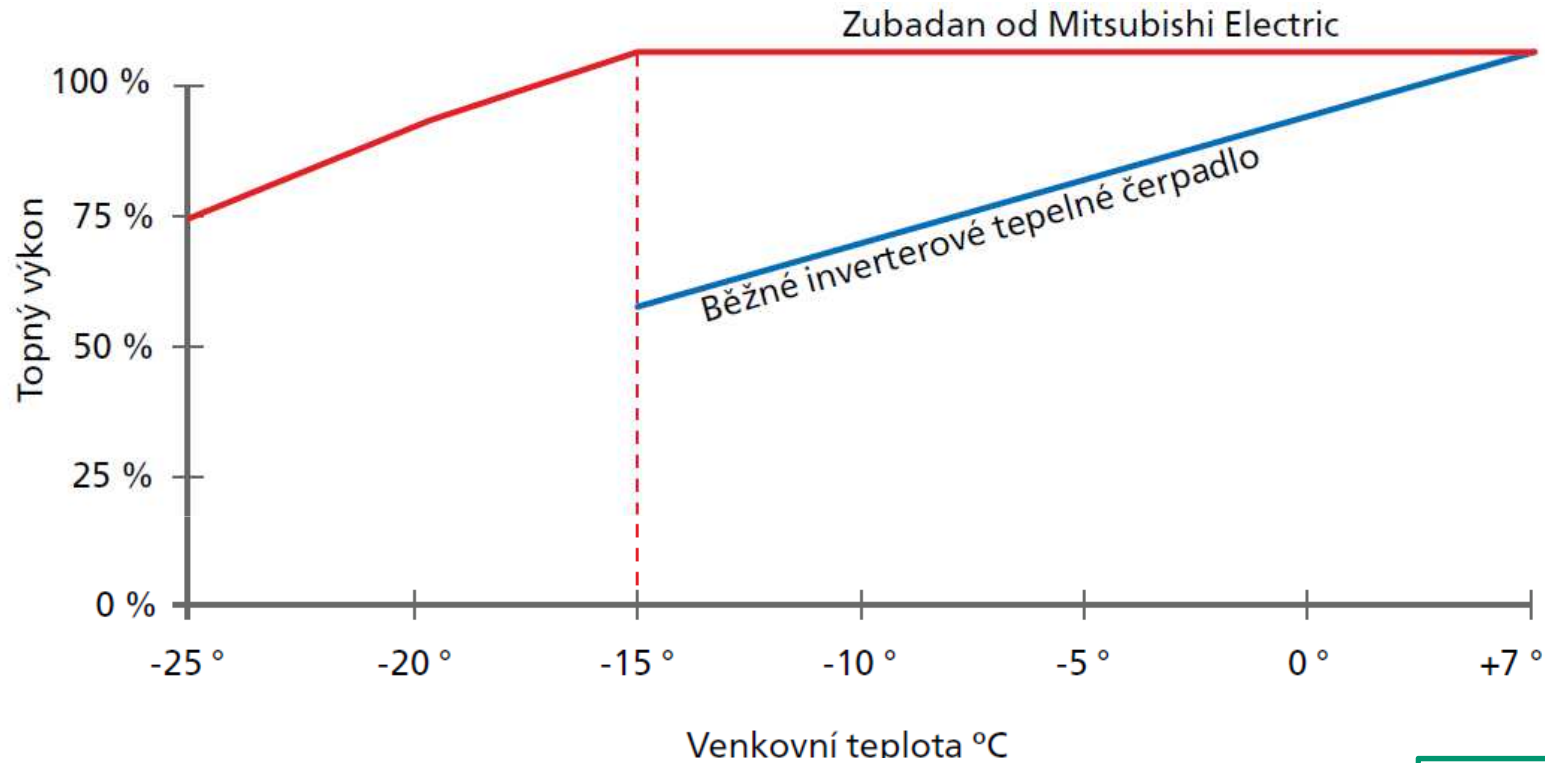
TOPNÝ FAKTOR - výstupní teplota 35 C

TOPNÝ FAKTOR - výstupní teplota 55 C

Vzduch/voda se stabilním výkonem

Kapasitet (kW)	16,0	9,1	7,1	11,9	8,9	15,1	13,5	12,6	7,6	5,4	11,5	12,6	9,1	11,8	10,1
Ute temp (°C)	+7	+7	+7	+7	+7	+7	+7	+2	+2	+2	+2	-7	-7	-15	-20
Vann temp (°C)	+35	+35	+35	+45	+45	+45	+55	+35	+35	+35	+45	+45	+55	+45	+35
Kapasitet (%)	100%	57%	44%	79%	59%	100%	100%	100%	60%	43%	100%	100%	100%	100%	100%
COP	3,84	4,57	4,49	3,33	3,44	3,22	2,42	2,53	3,52	3,42	1,99	1,81	1,62	1,62	1,71

* Testen er gjort ved SP i Sverige

Příkon

7,3 kW

- Tepelná čerpadla vzduch/voda fungují velmi dobře i v zimních podmínkách za těchto podmínek:
- Vhodná lokalita (ne hory)
- Podlahové vytápění
- Dohřev teplé vody elektřinou
- Správné dimenzování výkonu
- Kvalitní regulace!!!
- Kvalitní lopata na odházení sněhu...

